FENYES

VASÁRNAPI
MUNKASZÜNET

-.60

Hungary

PRINTED IN HUNGARY

ARATÁSÁNA

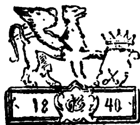
AZ VASÁRNAPI MUNKASZÜNET.

IRTA:

FÉNYES VINCZE

KIR. ALJÁRÁSBIRÓ.

BUDAPESTEN
GRILL KÁROLY CS. ÉS KIR. UDV. KÖNYVKERESKEDÉSE
1899.

Hungaria könyvnyomda Budapest.

A munkaszünet tárgyában először az 1868. évi 53. törvényczikk intézkedett, 19-ik szakaszában azt parancsolván: Vasárnapokon minden nyilvános és nem elkerülhetetlenül szükséges munkát fel kell függeszteni; azonkivül pedig a vallásfelekezetek ünnepein a templom közelében, — és egyházi meneteknél azokon a tereken és utczákon, a melyeken az ilyen menet keresztül megy, nem szabad olyat csinálni, a mi az egyházi szertartást zavarná.

A ki a törvénynek ezt a parancsolatját megszegi, a kihágási büntető törvénykönyv 52. §-ának rendelkezése folytán az illető járásbiróság által 100 frtig mehető pénzbüntetéssel sujtatik.

E szerint a törvény szerint tehát tilalmas:

1. Vasárnapokon a nyilvános és nem elkerülhetetlenül szükséges munka. Nyilvános pedig minden olyan munka, a mit utczán, téren, emberek által járt mezőn, tanyán vagy uton kellene végezni. Igy nyilvános munkának mondta a minisztertanács a vasárnapi kapálást és gyüjtést katholikus cselédekkel. A kir. kuria pedig megbüntette azt, a ki a vasárnapi vecsernye idején egy szekeret szénával megrakatott s azt haza vitetvén, a vecsernyére menőket s a mezőn járókat megbotránkoztatta.

Elkerülhetetlenül pedig csak az a munka szükséges, a melynek elhalasztása nagy és ki nem pótolható kárral járna.

2. Tilalmas minden olyan munka, a melyet valamely vallásfelekezet ünnepén a templom közelében kellene végezni vagy pedig olyan helyen, a hol az egyházi körmenet átmegy s mely munka a szertartásokat zavarná. Ennek a munkának nem kell nyilvánosnak lenni, csak olyannak, a mi a vallási szertartást zavarja. Igy például megbüntették azt a szabót. a ki üzletét husvét első napján nyitvatartotta; és azt a kereskedőt, a ki karácsony első napján tartotta nyitva üzletét.

Mióta az 1895. évi 42. törvényczikk a zsidó vallást a többi vallásokkal egyformának mondta ki, az elébb ismertetett törvényes védelem a zsidó ünnepekre is kiterjed.

Ezt az 1868-iki törvényt később nem találták elégséges védelemnek, a miért is meghozták az 1891. évi 13-ik törvényczikket az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről, a mely törvénynek rendelkezései 1891. évi julius 15-ik napjától kezdve vannak érvényben, ugy az egész Magyarországon, mint Horvátországban is. (A törvény 1. és 2. §-a.)

E szerint a törvény szerint vasárnapokon és Szent István napján mindazoknak az ipari munkáknak szünetelnie kell, a mi nem tartozik az üzlethelyiségek és berendezések tisztántartásához; és a melyek a kereskedelmi és pénzügyminiszter rendeletében nincsenek megengedve.

De az önnálló kisiparosok lakásaikon, segédeik és tanonczaik igénybe vétele nélkül,

munkaszüneti napokon is dolgozhatnak. (A törvény 1., 3., 5. §-a.)

A munkaszünet legkésőbben vasárnap reggel 6 órakor kezdődik s 24 óráig tart (törvény 2. §.) és még azoknál a munkáknál is, a melyek vasárnap is végezhetők, ugy kell azt csinálni, hogy a munkások legalább minden hónapban egy teljes, vagy pedig minden 2 hétben egy fél vasárnapon át munkaszünetet élvezzenek. (A törvény 4. §-a).

A ki a törvénynek parancsolatait meg nem tartja, azt a közigazgatási hatóság 1 frtól 300 frtig való pénzbüntetéssel bünteti (a törvény 6. §-a). Ugyancsak a közigazgatási hatóság jár el akkor is, ha valaki olyat tesz, a mi az elől emlitett 1868. évi és a most emlitett 1891. évi törvény szerint is büntetendő (a törvény 7. §-a).

Minthogy azonban lehetnek olyan körülmények, munkák és iparágak, a melyek valamely munkának vasárnapon vagy Szent István napján való elvégzését teszik szükségessé, a törvény 3-ik és 5-ik §-a megengedi a kereskedelmi és pénzügyminiszternek, hogy rendelettel mondják meg azokat a munkákat, a melyeket vasárnap és Szent István napján is szabad végezni.

Maga a törvény 3-ik és 5-ik §-a ilyen végezhető munkáknak mondja ki:

1. azokat, a melyek olyan iparoknál fordulnak elő, a melyeknél a munka félbeszakitása lehetetlen, vagy a melyeknél a folytonos munkát a fogyasztó közönség vagy a közforgalom igényei, avagy valamely katonai vagy egyéb közérdek megkivánja;

2. azokat a munkákat, a melyeket azok a kisiparosok végeznek, a kik tanoncz és segéd nélkül lakásaikon dolgoznak;

3. azokat a munkákat, a melyek a bányászatnál, kohászatnál, az állami pénzverdénél és monopoliumoknál vagy az ezzel összekötött vállalatoknál kell végezni.

Az 1. és 2. pont alá tartozó munkákat a kereskedelmi, a 3. pont alá tartozókat pedig a pénzügyminiszter állapitotta meg részletesen és pedig a kereskedelmi miniszter 1891. évi 37.892; 1892. évi márczius 20-án 1892. 14.837. és 1893. évi 84.842 szám alatt, a pénzügyminiszter pedig 1891. évi julius 1-én 1740. és 1892. évi 2021. szám alatt kiadott rendeleteivel.

Ezen rendeletek szerint végezhető az ipari munka:

I. mert a munka félbeszakitása lehetetlen:

1. az agyag-, porczelán-, majolika- és kőedényiparnál, nemkülönben a mész-, gipsz-, czément- és téglaégető-iparnál, de csak kizárólag az égetési munkák;

2. a bőriparnál a kavarási és bőrforgatási munkák, de csak legfeljebb délelőtti 9 óráig;

3. a czukoriparnál a czukorgyártással és finomitással járó munkák;

4. az eczetiparnál a feltöltés és erjesztés körüli munkák;

5. a fehéritési iparnál a klórozási és lúgozási munkák, de csak délelőtti 10 óráig;

6. a kenderáztatási iparnál az a munka, a melyet természeténél fogva nem lehet félbeszakitani;

7. a keményitőiparnál a félbe nem szakitható munkák;

8. a kőolajfinomitó-iparnál a félbeszakitást nem tűrő munkarész;

9. a légszeszíparnál a gáz előállitására s a lámpák meggyujtására és eloltására szükséges munkák;

10. malmoknál az őrlés;

11. a kertészeti iparnál a termeléssel és müveléssel kapcsolatos félbeszakithatlan és sürgős munka;

12. a papir-, papirpép- és czellulose-iparnál a félbeszakitást nem tűrő munka;

13. a pótkávé- és katángszáritó-iparnál az a munka, a mely őszszel a répa vagy gyökér feldolgozására és száritására elkerülhetetlenül szükséges;

14. a sajtkészitési iparnál a félbeszakitást nem tűrő munka;

15. a szalámigyártásnál a félbeszakithatlan munka;

16. a selyemiparnál:

a) a gubóbeváltás ideje alatt a gubók átvételére, továbbküldésére, fojtására és gondozására szükséges munkák;

b) a petekészités által igényelt munka;

17. a serfőző- és malátaipar;

18. a szeszipar, valamint a szeszfinomitás s élesztőgyártás és az élesztőnek elfuvarozása;

19. a szinnyomásnál és kékfestésnél a félbe nem szakitható munkák. Ide vonatkozólag a belügyminiszter 1891. évi 3151. számu határozatában kimondotta, hogy ezen pont alá csak a szövetnyomást lehet vonni, ellenben a kárpitpapir nyomása tilos.

20. tésztagyártásnál a szállitással egybekötött munka déli 12 óráig;

21. a regenerativ fűtőkészülékkel űzött üvegiparnál a fütési, az üvegolvasztási és üvegfuvási félbeszakitást nem tűrő munkák;

22. a vas- és aczélgyárakban a félbe nem szakitható munkák, nevezetesen a vas- és aczélolvasztó pestek, kavaró, finomitó és csőforrasztó pestek s hengerelő müvek munkái s az ezekkel kapcsolatos összes mühelyek munkái; a gáz- és gőzfejlesztő, szénégető, kokszégető, faaszaló, pörkölő és öntőmüvek munkái, a helyi szállitópályák és egyéb berendezések félbeszakitást nem tűrő munkái;

23. a vegyészeti iparnál a félbeszakithatlan munkák, pl. az izzó-, láng- és olvasztókemenczék, ólomkamarák és retorták munkái;

24. a villamoserőt előállitó telepeknél előforduló ipari munka;

25. a zománczozott vasedényiparnál az olvasztási, égetési és ónégetési munkák;

26. borkereskedőknél, borraktáraknál és pinczészetnél a házilag végzendő sürgős javitási munka.

II. Mert a fogyasztó közönség igényei a folytonos üzemben tartást megköveteli:

A) **Vasárnapokon** és pedig:

1. egész napon át:

a) a czukrász- és mézeskalácsos iparnál előforduló munkák;

aa) a czimfestő munkák, a törvényes költözési napokat megelőző és követő 8 napon belül eső vasárnapokon, de csak a magánhelyiségekben és mühelyekben;

b) a nyomdai iparnál a halasztást nem

tűrő állami és hatósági nyomtatványok, szinlapok, müsorok, gyászjelentések előállitása és széthordása;

c) hirlapok előállitása és széthordása;

d) a szódaviz gyártása és házhozszállitása;

e) fürdőintézeteknél a sürgős átalakitási munkálatok;

f) lakásoknál a sürgős átalakitások, de csak a rendes költözködési időszakokban, valamint az ezt megelőző és követő egy-egy hétben;

g) kenyér, péksütemény, tej és gyümölcs árusitása és házhozszállitása;

h) természetes virágok árulása;

i) a szállodai, vendéglői, sör-, bor- és pálinkamérői, kávéházi és kávémérői iparoknál szükséges munkák, ideértve a házhoz szóló megrendeléseket és a szokásos étel és ital kiszolgálását is. Az italkimérés alatt a pálinka is értendő.

k) búcsúkon és ájtatossági gyülekezeteken az ugynevezett búcsúáruczikkeknek, mint például imakönyveknek, olvasóknak, gyertyáknak stb. árulása;

l) országos vásárok napján az ipari és kereskedelmi eladások a vásártartó hely egész területén; ugyanekkor a szállitás és fuvarozás is szabad egész vasárnap; a vasárnapokon tartott baromvásárok alkalmával a szijgyártóknak és köteleseknek is meg van engedve az elárusitás;

m) a kofák üzlete, ha az áruczikkek üdülőhelyeken, mulatóhelyeken árultatnak, avagy a városon vagy községen kivül, a szokásos módon kirakva adatnak el;

n) az élő állatoknak a szállitási eszközökből — kocsi, vasut, hajó — való kirakása és hazaszállitása;

o) az izraelita husvéti kenyér előállitása és hazaszállitása;

p) a jég gyártása, elárusitása és házhozszállitása;

2. délutáni 5 óráig minden néven nevezhető elárusitás az olyan községekben, a melyek az ország határától 10 kilométernél távolabb nem esnek;

3. délutáni 2 óráig a borbély- és fodrászmunkák az üzleti helyiségben; két órán tul a borbély- és fodrászipart csak magánlakásokban, szinházban, vagy hasonló előadások alkalmával, házhoz hiva lehet gyakorolni;

4. déli 12 óráig:

a) gépiparnál a sürgős és halaszthatatlan javitási munkák;

b) a kisiparnál a sürgősen megrendelt javitások;

c) a pékiparnál a sütemények elkészitése és szállitása; azonban a zuzott főtt burgonyának a sütők részére való szállitása csak délelőtt 10 óráig szabad.

d) a mészárosok, hentesek és kolbászkészitők iparánál az áruk elkészitése, elárusitása és elszállitása. Szintén nem ütközik a munkaszüneti törvénybe az állatoknak kényszervágás czéljából a vágóhidra szállitása.

e) mindenféle ipari és kereskedelmi üzletekben az elárusitás és házhozszállitás, a miért is a belügyminiszter 1891. évi 3111. számu határozatával kimondotta, hogy a szesz

kimérésére való rendes engedélylyel biró szatócs a szeszt déli 12 óráig munkaszüneti napon is kimérheti.

f) kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és gyári alkalmazottak irodai munkája;

g) a gyorsáruk, a sör és a baromfi szállitása. Szintén nem ütközik a munkaszüneti törvénybe, ha a fuvaros üres teherszállitó kocsival munkaszüneti napon közlekedik. (1891. évi 3284. számu belügyminiszteri rendelet.)

h) sertéshizlaló telepeknél a hizlaláshoz szükséges anyagok szállitása és a sertéseknek a telepekbe való behajtása.

Azonban junius és julius hónapokban az olyan városokban, a melyeknek lakossága a húszezeret meghaladja, csak d. e. 10 óráig végezhetők a következő munkák: a gépipari sürgös és halaszthatatlan javitások; a kisiparosnál a sürgősen rendelt javitások; a péksütemények elkészitése és szállitása; mészárosok, hentesek és kolbászkészitők iparánál az áruk elkészitése, eladása és elszállitása; bárminő üzletben az elárusitás és házhozszállitás; kereskedelmi és ipari irodában az irodai munka.

5. délelőtti 10 óráig vasárnapokra eső hetivásárokon az elárusitás és szállitás.

B) **Szent István napján** csakis a következő munkák vannak megengedve: a czukrász- és mézeskalácsosiparnál előforduló munkák; a halasztást nem tűrő állami és hatósági nyomtatványok, szinlapok, müsorok és gyászjelentések előállitása és széthordása; a hirlapok

előállitása és széthordása; a szódavíz gyártása és házhoz hordása; fürdőintézeteknél a sürgős átalakitási munkák; a kenyér, péksütemény, tej és gyümölcs eladása és házhozszállitása; a természetes virágok árulása; a szállodai, vendéglői, bor-, sör- és pálinkamérői, kávéházi és kávémérői ipar folytatása; búcsúkon és ájtatossági gyülekezeteken az ugynevezett búcsúáruczikkek elárusitása; a kofák üzlete az üdülő- és mulatóhelyeken, vagy a városon vagy községen kivül kirakás utján gyakorolva; az élő állatoknak a szállitási eszközökből való kirakása és hazaszállitása; a jég gyártása, elárusitása és házhozszállitása és pedig mindezen ipari munkák egész nap végezhetők. Továbbá: délután 5 óráig mindenféle elárusitás az olyan községekben, melyek az ország határától 10 kilométernél nincsenek messzebb; délutáni 2 óráig a borbély- és fodrászmunka az üzlethelységben, az után pedig csak magánlakásokon, szinházban vagy hasonló előadások alkalmával; déli 12 óráig: a kisiparnál a sürgősen rendelt javitások, a péksütemények elkészitése és szállitása, a mészárosok, hentesek és kolbászkészitők iparánál az áruk elkészitése, elárusitása és elszállitása; végül a füszer-, bor-, thea-, csemege- és lisztkereskedésekben és a szatócs-üzletekben előforduló ipari munkák.

C) **A munkaszünetes nap után** következő napon megkezdhető az ipari munka:

1. éjjeli egy órától: mindenféle élelmiszerek előállitásánál és szállitásánál, ha azt az illető iparág természete megkivánja; a sütőiparnál az okvetlenül szükséges előkészitő

munkálatok, például: kovászolás, bedagasztás, fütés, már a munkaszüneti napon esti 10 órakor megkezdhető, a segédek kellő felváltása mellett;

2. reggeli 5 órától:

a) az élelmiszereket és italokat elárusitó és kimérő üzletek munkája;

b) a fuvarozás előkészitése és teljesitése.

III. Mert a közforgalom, vagy valamely hadászati vagy más közérdek a folytonos munkát feltétlenül megköveteli:

1. a vasutaknál, hajózásnál, a postánál, távirdánál, távbeszélőnél elforduló ipari munka;

2. a hadászati szempontból sürgősen szükséges épitkezési, felszerelési vagy szállitási munka;

3. az árviz és más elemi csapás elleni védelemre, valamint az ezen elemi csapások által okozott károk megszüntetésére elkerülhetetlenül szükséges munkák;

4. az olyan ipari munka, a mely a nyilvános közlekedés vagy a közbiztonság érdeke miatt halasztást nem szenvedhet;

5. az ünnepélyeknél előforduló diszitési munkák;

6. a társaskocsi- és bérkocsiiparnál előforduló munkák;

7. a hordár- és targonczásipar;

8. a temetkezési vállalatoknál szükséges munkák.

A pénzügyminiszter rendeletei szerint ugy vasárnap, mint Szent-István napján végezhetők a következő munkák:

I. Az üzem félbe nem szakithatása miatt:

1. a bányászatnál és kohászatnál:

a) a vizmentesités és légvezetés czéljából szükséges munkák;

b) a javitási munkák az aknákban, tárnákban, járó- és szállitónyilásokban, gépeken, szállitó pályákon és azokhoz tartozó berendezéseken, továbbá az ezen javitásokhoz szükséges mühelyi munkák, ha az üzem megakasztása nélkül hétköznapon nem végezhetők;

c) az érczelőkészitő, érczfeldolgozó, pörkölő, olvasztó, foncsoritó, lúgozó, fémválasztó, villamos fémejtő müveknél s az ezzel kapcsolatos vegyiműveknél, sófőzőknél és kokszkemenczéknél azok a munkák, a melyek félbeszakitást nem türnek;

2. a pénzverdékben azok a javitási munkák, a melyek az üzem nagyobbmérvü megszakitása nélkül hétköznapokon nem végezhetők;

3. a sómonopoliumnál azok a munkák, a melyek a megkezdett beraktározáshoz azért szükségesek, hogy az állam tulajdona biztosittassék;

4. a dohánymonopoliumnál:

a) a dohánybeváltó hivataloknál a szombaton beváltott dohány kezeléséhez vasárnap szükséges munkák;

b) a dohány forrási ideje alatt a felmelegedett dohány átrakásához szükséges munka;

c) a dohánygyárakban az a munka, a mely arra szükséges, hogy a rendkivüli megrendelések a munkaszüneti nap után következő napon teljesithetők legyenek; továbbá a mely a szivargyártás folytonossága érdekében szükséges s végül a nyers dohányszállitmá-

nyoknak és a dohánygyártmányoknak a vasuti és hajóállomásokon való átvételéhez vagy átadásához szükséges munka;

d) a dohányáruraktáraknál az a munka, a mely a megkezdett anyagberaktározáshoz azért szükséges, hogy az állam tulajdona biztosittassék.

II. A fogyasztó közönség érdeke miatt

1. a sómonopoliumnál:

a) nagyobb sómegrendelésnél a sótermelés és szállitás körüli munkák, de csak déli 11 óráig;

b) a só eladása délelőtti 10 óráig az olyan üzletekben, a melyek kizárólag csak sóelárusitással foglalkoznak;

c) folytatható a más czikkekkel együtt sót is árusitók üzlete, az egyéb czikkek elárusitására felállitott korlátok közt;

2. a dohánymonopoliumnál a trafikárulásra nézve a dohángyártmányokra nézve fennálló szabályok érintetlenül vannak hagyva, azonban a következő módositásokkal:

a trafikosoknak meg van engedve, hogy üzletüket vasárnap és Szent-István napján délután 4 óráig zárva tarthassák, azonban délután 4 órától 9 óráig kötelesek vagy az üzletet nyitva tartani, vagy gondoskodni arról, hogy a közönség trafikot, (esetleg váltót és bélyeget) ugyanabban az épületben, a hol az üzlet van, könnyen hozzáférhető helyen kaphasson; a zárva tartott boltajtó feltünő helyén magyarul és a községben szokásos nyelven meg kell jelölni, hogy hol lehet a trafikot (váltót, bélyeget) kapni;

ha a trafikeladáson kivül egyéb áruczik-

kek eladásával is foglalkozik az illető, vagy ipart is folytat, az egyéb áruk eladása és az ipar folytatása az ezekre nézve a kereskedelmi miniszter rendeletében foglalt tilalmak alá esik, mert ha ezeket nem tartaná, a trafikengedély tőle azonnal elvonatik;

szabad azonban a trafikeladásra megengedett idő alatt gyufát, cigarettapapirt, pipát, pipaszárat, közönséges fa- és papirszipkákat elárusitani.

III. Közérdekből meg van engedve:

1. a bányászatnál, kohászatnál, a dohányjövedék telepeinél és gyárainál mindazok a munkák, a melyek elhalasztása a földfelületnek, vagy a telepnek biztonságát, személyek életét vagy egészségét veszélyeztetné;

2. a bányahatóság külön és meghatározott időre szóló engedélye alapján a kőszéntermelés oly esetekben, midőn rendkivüli körülmények miatt a termelést folytatni kell.

Mindezeken kivül egyes községekre, ipartelepekre és kereskedelmi telepekre nézve a kereskedelmi miniszter kivételeket engedélyezhet, a mely kivétel azonban csak azokra a munkásokra és segédszemélyzetre vonatkozik, a mely az illető munkánál vagy müveletnél tényleg alkalmazva van.

Az, a ki vasárnap vagy Szent-István napján olyan munkát végez vagy végeztet, a mely az eddig elmondottak szerint megengedve nincs, kihágást követ el, a mely — mint már fentebb is mondottuk — 1-től 300 frtig emelkedhető pénzbüntetéssel büntettetik.

A kihágásért első sorban a munkaadó felelős, a munkás csak akkor, ha a hatósági

közegek figyelmeztetése vagy tilalma daczára tovább dolgozik.

Kihágást követ el az is, a ki a munkaszünetes napok daczára megengedett munkánál nem gondoskodik a munkások olyatén beosztásáról, hogy mindenik munkás havonkint egy, illetve kéthetenkint egy fél szabad vasárnapot élvezzen.

A kihágásokat akár gondatlanságból, akár szándékosan követte el valaki, büntetés alá esik, ha csak a kihágás elkövetése és a büntető eljárás meginditása között hat hó el nem mult; vagyis ezek a kihágások is épen ugy, mint minden más kihágás, hat hónap mulva szünnek meg büntethetők lenni, azaz 6 hó alatt elévülnek.

A munkaszüneti törvényben és rendeletekben foglalt szabályok ellen elkövetett kihágások felett biráskodnak:

1. megyékben a szolgabiró;

2. városokban a rendőrkapitány vagy a tanács által megbizott tiszviselő;

3. a fővárosban a kerületi kapitányok.

Ezeknek itélete ellen 8 nap alatt megyékben az alispánhoz, városokban a tanácshoz, Budapesten pedig a főkapitányhoz; ezeknek itélete ellen pedig ugyancsak 8 nap alatt a belügyminiszterhez lehet felebbezni.

Azonban, ha a kihágás csak az 1868. évi 53-ik czikk 19. §-a ellen — a melynek rendelkezését e füzet elején ismertettük — követtetik el, ugy első fokulag a kir. járásbiróságok járnak el, a melyeknek itélete ellen a kir. törvényszékhez, ennek itélete ellen pedig a kir. itélőtáblához lehet 8 nap alatt felebbezni.

Ha végül a kihágás mind az 1868. évi 53-ik törvényczikk 19-ik §-át, mind az 1891. évi 13. törvényczikk valamelyik rendelkezésót sérti: akkor szintén a fentebb felsorolt közigazgatási hatóságok fognak biráskodni az ügyben.

A kiszabott büntetésekből befolyó pénzt az 1892. évi 27-ik törvényczikk 3-ik §-ának rendelkezése alapján az igazságügyi miniszter rendelkezése alá tartozó „büntetéspénzek országos alapja“ javára az adóhivatalba kell beszállitani.

Betüsoros utmutató

a vasárnapon (Szent-István napján) tilos vagy végezhető munkákról.

(Jelmagyarázat: kmr. = kereskedelmi miniszteri rendelet; pmr. = pénzügyminiszteri rendelet; u. o. = ugyanott. A szöveg után következő első szám az évszámot, a második a rendelet számát jelöli; a római számok s az ezután következő betük és számok pedig azt a számozást s felosztást jelölik, a mely alatt a szövegben megemlitett rendelkezés a miniszteri rendeletekben előfordul, végül a legutóljára levő szám a jelen füzet azon lapját jelöli, a melyen a rendelkezés előfordúl.)

A é Á.

Aczélgyáraknál a félbeszakitást nem tűrő munkák egész vasárnap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Aczélolvasztók munkái egész vasárnap végezhetők. (u. o.) 8.

Agyagiparnál egész nap csak az égetési munkák végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 1.) 6.

Aknákban a javitómunkák, ha hétköznap az üzem félbeszakitása nélkül elvégezni nem lehet, munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1891: 1740. pmr. I. 1. b.) 14.

Anyagok szállitása a sertéshizlaló telepeknél vasárnap csak déli 12 óráig szabad. (1892. 14.837. kmr. II. A. 4. h.) 11.

Asztalon kirakott árukat a kofáknak a városon, vagy községen kivül, ugyszintén üdülő és mulatóhelyeken árulni munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892. 14.837 kmr. II. A. 1. m. és II. B.) 9. 12.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló törvény életbe lépett 1891. évi julius 15-én. (1891. évi 13. törvényczikk 8. §.) 4.
Ájtatossági gyülekezeteken a bucsu-áruczikkek munkaszüneti napon is egész nap árulhatók. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. k. és II. B.) 9. 12.
Állami egyedáruságoknál a munkaszüneti napon végezhető munkákat a pénzügyminiszter határozza meg. (1891. évi 13. törvényczikk 5. §.) 5.
— egyedáruság tárgyát képező czikkek árusitása. (1891: 1740. pmr. II. 1.) 2. 15.
— halaszthatlan nyomtatványok munkaszüneti napon is egész nap előállithatók. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. és II. B.) 8. 12.
— pénzverdéknél a munkaszüneti napon végezhető munkákat a pénzügyminiszter határozza meg. (1891. évi 13. törvényczikk 5. §.) 5.
— tulajdon biztositására a dohány- és sójövedéknél a megkezdett beraktározás munkaszüneti napon is bevégezhető. (1891: 1740. pmr. I. 4 d. és I. 3.) 15.
Állatoknak kényszervágás végett a vágóhidra szállitása nem ütközik a munkaszüneti törvénybe. 10.
Állatvásár: lásd: Baromvásár.
Állványokon kirakott árukat a kofáknak a városon vagy községen kivül, ugyszintén üdülő- és mulatóhelyeken árulni a munkaszüneti napokon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. I. m. és II. B.) 9. 12.

Áru elkészitése a pékiparnál. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. c. és utolsó bekezdés és II. B.) 10. 12.

— szállitása a pékiparnál. (u. o.)

Árusitása a búcsúáruczikkeknek búcsúkoú és ájtatossági gyülekezeteken munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. k. és II. B.) 9. 12.

— a gyümölcsnek munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. g. és II. B.) 9. 12.

— a jégnek munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1893: 84.842. kmr.) 10.

— a kenyérnek a munkaszünet egész napján szabad. (u. o.) 10.

— a kofák által kirakva árult czikkeknek. (1892: 14.837. kmr. A. 1. m. és II. B.)

— a köteles áruknak baromvásárokon vasárnap is egész nap szabad. (1893: 84.842. kmr.) 9.

— a péksüteménynek a munkaszüneti egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. g. és II. B.) 9. 12.

— a sónak munkaszüneti napon d. e. 10 óráig, illetőleg más czikkekkel együtt árulva, addig mig e czikkek árusitása szabad. (1891: 1740. pmr. II. 1. b. c.) 15.

— a szijgyártó czikkeknek baromvásárokon vasárnap is egész nap szabad. (1893: 84,842. kmr.) 9.

— a tejnek a munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. I. g. és II. B.) 9. 12.

— a természetes virágoknak munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892. 14.837. kmr. II. A. 1. h. és II. B.) 9. 12.

Árusitás a dohányjövedéknél. (1891: 1740 pmr.) 15.
— a hentesiparnál. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. d. utolsó bekezdés és II. B.) 10. 12.
— a kolbászkészitő iparnál. (u. o.) 10. 12.
— a mészárosiparnál. (u. o.) 10. 12.
— általában szabad a munkaszüneti nap délelőtti 12 óráig, de 20.000-nél több lakosu városokban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. c. és utolsó bekezdés és II. B.) 11. 12.
— ipari és kereskedelmi, — munkaszüneti napon is szabad délután 5 óráig az olyan községekben, a melyek az országhatártól 20 kilométernél távolabb nem esnek. (1892: 14.837. kmr. II. A. 2. és II. B.) 10. 12.
— országos vásárok alkalmával a vásárt tartó helyen egész vasárnap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. l.) 9.
— Szent-István napján. (1892: 14. 837. kmr. II. C.) 12.
— vasárnapra eső hetivásárokon délelőtt 10 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 5.) 11.

Árviz elleni védekezés munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. III. 3.) 13.

Átalakitási munkálatok fürdőintézeteknél munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. e. és II. B.) 9. 12.
— munkálatok, ha sürgősek, lakásoknál a költözködési időben vasárnap is végezhetők. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. f.) 9.

Átrakása a dohányleveleknek az erjedési időszakban a beváltóhivataloknál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891 : 1740. pmr. I. 1. b.) 14.
Átvétele a selyemgubóknak a beváltás ideje alatt vasárnap is egész nap szabad. (1892 : 14.837. kmr. I. 16.) 7.

B.

Baromfiszállitás vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. g.) 11.
Baromvásárokon a szijgyártók és kötelesek vasárnap is egész nap árulhatnak. (1893 : 84.842. kmr.) 9.
Bányahatósági engedélylyel végezhető munkák. (1891 : 1749. pmr. III. 2.) 16.
Bányászati iparnál munkaszüneti napon is végezhető munkák. (1891 : 1740. Pmr. I. 1.) 14.
Bányászatnál mindazok a munkák végezhetők a munkaszüneti napon is, a melyek elhalasztása a földfelület vagy telep biztonságát, személyek életét vagy egészségét veszélyeztetné. (1891 : 1740. pmr. III. 1.) 14.
Bedagasztás a sütőiparnál a munkaszüneti napon esti 10 órakor a segédek kellő felváltása mellett megkezdhető. (1893: 84.842. kmr. IV.) 13.
Behajtása a sertéseknek a hizlalókba vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. h.) 11.
Beraktározás a dohány- és sójövedéknél az államtulajdon biztositása végett munkaszüneti napon is befejezhető. (1891 : 1740. pmr. I. 3. és I. 4. d.) 14. 15.

Berendezéseken a bánya és kohó üzemnél azok a javitások munkaszüneti napon is végezhetők, a melyek hétköznap az üzem megszakitása nélkül nem végezhetők el. (1891: 1740. pmr. I. 1. b.) 14.
Berendezések tisztántartása és helyreállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891. évi törvényczikk 1. §.) 4.
Bélyegárusitás munkaszüneti napon. (1892: 2620. pmr.) 15.
Bérkocsiipar a munkaszüneti napon is egész nap gyakorolható. (1892: 14.837. kmr. III.) 13.
Borbélyipar munkaszüneti napon az üzlethelyiségben délután 2 óráig gyakorolható, azontul csak magánlakásokban, szinházakban vagy hasonló előadásoknál. (1892: 14.837. kmr. II. A. 3. és II. B.) 10. 12.
Borkereskedőknek a házilag végzendő sürgős javitási munka munkaszüneti nap is egész nap megvan engedve. (1892: 14.837. kmr. I. 26.) 8.
Bormérésekben az étel és ital kiszolgáltatása vagy házhoz küldése munkeszüneti napon is egész nap szabad. (1892; 14.836. kmr. II. A. 1. i. és II. B.) 9. 12.
Borraktáraknál a házilag végzendő sürgős javitási munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 26.) 8.
Borüzletekben az elárusitás Szent-István napján csak délelőtti 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. B.) 12.
Bőrforgatás munkaszüneti nap csak délelőtt 9 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 2.) 6.

Bőriparnál a kavarási és bőrforgatási munka munkaszüneti napon csak délelőtt 9 óráig szabad. (u. o.) 6.

Búcsúáruczikkek búcsúkon és ájtatossági gyülekezeteken munkaszüneti napon is egész nap elárusithatók. (1892: 14837. kmr, II. A. 1. k. és II. B.) 9. 12.

Búcsúkon a búcsúáruczikkek az egész munkaszüneti napon árusithatók. (u. o.)

Burgonyaszállitás a sütők számára főtt és zuzott állapotban munkaszüneti nap délelőtt 10 óráig szabad. 10.

Büntetése a munkaszüneti törvény elleni kihágásoknak 1—300 forintig terjedhet. (1891. évi 13. törvénczikk 6. §.) 5.

— az ünnep- és vasárnapokra szóló intézkedések elleni kihágásnak 100 frtig terjedhet. 3.

C. és Cs.

Celluloseiparnál a félbe nem szakitható munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 12.) 7.

Cementiparnál az égetési munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 1.) 6.

Chlorozási munka a fehéritőiparnál munkaszüneti nap délelőtt 10 óráig végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 5.) 6.

Cigarettapapir munkaszüneti nap épen úgy árusitható, mint a trafik. (1892: 14.837. kmr.) 16.

Cimfestés magánhelyiségekben és mühelyekben a törvényes költözködési napokat megelőző és követő 8 napon belül vasárnap is szabad. (1893: 84.842. kmr.) 8.

Cukorfinomitási munka a munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.847. kmr. I. 3.) 6.

Cukorgyártási munka a munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (u. o.) 6.

Cukrászmunkák az egész munkaszüneti napon végezhetők. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. a. és II. b.) 8.

Csemegeüzletekben az elárusitás Szent-István napján déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. II. B.) 12.

Csőforrasztó pestek munkái a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napokon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

D.

Dagasztás: Lásd: Bedagasztás.

Délelőtt 9 óráig a munkaszüneti napon végezhető a kavarás és bőrforgatás. (1892: 14.837. kmr. I. 2.) 6.

— 10 óráig a munkaszüneti napon végezhető: fa fehéritőiparnál a chlorozás; a 20.000 meghaladó lakosú városokban junius és julius hónapokban a kereskedelmi elárusitás. 6. 11.

— a sóelárusitás kizárólag erre berendezett üzletekben. 15.

— vasárnapra eső hetivásárokon az elárusitás és szállitás. 11.

Déli 12 óráig a munkaszüneti napon is végezhető: gép- és kisiparnál a sürgős javitások; tésztagyártásnál a szállitással összekötött munka; a pék-, mészáros-, hentes- és kolbászkészitő-iparnál az áru elkészitése és szállitása; mindenféle ipari

és kereskedelmi üzletekben az elárusitás; a kereskedelmi és ipari irodákban az irodai munka; gyorsáruk, sör és baromfi szállitása; a sertéshizlalókba a sertések behajtása s a hizlaláshoz szükséges anyagok beszállitása; sütők számára a zuzott főtt burgonya szállitása; Szent-István napján pedig az elárusitás a füszer-, bor-, thea-, csemege-, liszt- és szatócsüzletekben s végül nagyobbmérvü sómegrendeléseknél a termelésre és szállitásra szükséges munka. 10.

Délutáni 2 óráig vasárnap a borbély- és fodrász ipar az üzlethelyiségben folytatható. 1892: 14.837. kmr. II. A. 3.) 10. 12.

— 5 óráig az ország határától 10 kilométernél távolabb nem eső községekben mindenféle elárusitás vasárnap is szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 2.) 10. 12.

Díszítési munka ünnepélyeknél munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. III. 5.) 13.

Dohányárudák, (1892: 2621. pmr.) 15.

Dohányáru raktáraknál a beraktározás az államtulajdon biztositása végett a munkaszüneti napon is egész nap befejezhető. 1891: 1740. pmr. I. 4. d.) 14. 15.

Dohánybeváltás ideje alatt a szombaton beváltott dohány kezelése vasárnap is egész nap szabad. (1891: 1740. pmr. I. 4. a.) 14.

Dohánybeváltó hivataloknál a szombaton beváltott dohány egész vasárnap kezelhető. (u. o.) 14.

Dohánybeváltó hivataloknál a levelek átrakása az erjedés ideje alatt vasárnap is szabad. (1891: 1740. pmr. I. 4. b.) 14.

Dohányerjedés ideje alatt a levelek átrakása vasárnap is szabad. (u. o.) 14.
Dohánygyárakban a rendkivüli megrendeléseknek hétfőn vagy Szent-István napja után következő napon teljesitéséhez szükséges munka a munkaszüneti napon is végezhető. (1791 : 1740. pmr. I. 4. c.) 14.
Dohánygyártmányok eladása. (1892 : 2621. pmr.) 15.
Dohányjövedék hivatalainál és üzemeinél munkaszüneti napon is végezhető munkák. (1891 : 1740. pmr. I. 4.) 14.
Dohányjövedék körében megengedett elárusisitás. (1891 : 1740. pmr. I. 4.) 14.
Dohányjövedék telepeinél és gyárainál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők a mütelep és a személyek biztonságára szükséges munkák. (1891 : 1740. pmr. III. 1.) 16.
Dohánylevelek átrakása az erjedés ideje alatt a dohánybeváltó hivatalokban munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891 : 1740. pmr. I. 4. b.) 14.
Dohányt és dohánygyártmányokat eladók. (1892 : 2621. Pmr.) 15.

E és É.

Eczetiparnál az erjesztési és feltöltési munkák munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892 : 14.837. kmr. I. 4.) 6.
Egész munkaszünetes napon végezhető munkák. (1892 : 14.837. kmr. I. II. A. 1.) 6—8.
Egyedáruság. Lásd : Állami egyedáruság.
Egyes ipartelepekre, kereskedelmi telepekre és egyes községekre engedélyezett kivé-

hónapok vasárnapjain ez csak délelőtt 10 óráig szabad. (1891 : 14.837. kmr. II. A. 4. c. d. és utolsó bekezdés és II. B.) 10. 12.
Eloltása a légszesz-lámpáknak munkaszüneti napon is szabad. (1892 : 14.837. kmr. I. 9.) 7.
Előadások alkalmával a borbély- és fodrászmunka házhoz hiva, munkaszüneti napon is egész nap gyakorolható. (1892: 14.837. kmr. II. A. 3.) 10.
Előállitása a halaszthatatlan állami és hatósági nyomtatványoknak, szinlapoknak, hirlapoknak, müsoroknak és gyászjelentéseknek munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. c. és II. B.) 8. 9. 12.
— a légszesznek munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 9.) 7.
— az élelmiszereknek munkaszüneti napon éjjeli egy órakor megkezdhető. (1892: 14.837. kmr. C. 1.) 12.
— az izraelita husvéti kenyereknek egész nap szabad. (1892: 14.837, kmr. II. A. 1. o.) 10.
Előkészitése a fuvarozásnak a munkaszüneti napot követő napon már reggel 5 órakor megkezdhető. (1892 : 14.837. kmr. II. C. 2.) 13.
Előkészitő munkálat a sütőiparnál, ha az az áru elkészitéséhez okvetlen szükséges, a segédek felváltása mellett, a munkaszüneti napon este 10 órakor megkezdhető. (1893: 84.842. kmr.) 12.
Engedélyezett kivételek hatálya. 16.
Erjedés idején a dohánylevelek átrakása a dohánybeváltó hivataloknál munkaszüneti

napon is egész nap szabad. (1891: 1740. pmr. I. 4. b.) 14.

Erjedési müvelethez szükséges munka az eczetiparnál munkaszüneti napon egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 4.) 6.

Erjesztés az eczetiparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (u. o.) 6.

Erőmüveken a bányászati és kohászati müveknél a javitási munkák munkaszüneti napon is egész nap végezhetők, ha köznapon az üzem félbeszakitása nélkül meg nem tehetők. (1891: 1740. pmr. 1. c.) 14.

Esti 10 órakor a munkaszüneti napon az áru előállitásához okvetlen szükséges munka a segédek felváltása mellett a sütő iparnál megkezdhető. (1893: 84.842. kmr.) 12.

Égetési munka az agyag-, porczellán-, majolika-, kőedény-, zománczozott vasedény-, mész-, fősz-, czement és téglaiparnál a munkaszüneti nap is egész nap szabad. (1892: 14.837, kmr. I. 1. 25.) 8.

Éjjeli egy órakor a munkaszüneti napot követő nap az élelmi szerek előállitására és szállitására szükséges munka megkezdhető. (1892: 14. 837. kmr. C. 1.) 12.

Élelmi szerek előállitása és szállitása a munkaszüneti napot követő nap éjjeli egy órakor megkezdhető. (u. o.) 12.

— szereket árusitó és kimérő üzletek a munkaszüneti napot követő napon reggeli 5 órakor kinyithatók. (1892: 14.837. kmr. C. 2.) 13.

Élesztő gyártása és szállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 18.) 7.

Élő állatoknak a szállitó eszközökből való kirakása és hazaszállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. n. és II. b.) 10. 12.

Épitészeti munka, mely hadászati szempontból szükséges, munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 2.) 13.

Érczelőkészitő müveknél a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1891: 1740. pmr. I. 1. c.) 14.

Érczfeldolgozó müveknél a félbeszakithatatlan munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (u. o.) 14.

Érczlugozó müveknél a félbeszakithatlan munkát munkaszüneti napon is egész nap lehet végezni. (u. o.) 14.

Érczolvasztó müveknél a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (u. o.) 14.

Érczpörkölő müveknél a félbe nem szakitható munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (u. o.) 14.

Étel kiszolgáltatása és házhoz szállitása a szállodáknál, vendéglőknél, bor-, sör- és pálinkaméréseknél, kávéházaknál és kávéméréseknél, munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. i. és II. B.) 9. 12.

F.

Faaszalás félbeszakithatlan munkái a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Faszipkák munkaszüneti napon épen ugy árulhatók, mint a trafik. (1892: 14.837. kmr.) 16.

Fehéritő iparnál a chlorozás munkaszüneti napon délelőtt 10 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 5.) 6.

Feldolgozása a répának a pótkávé- és katángszárító iparnál őszszel, a munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 13.) 7.

Felelősség a munkaszüneti kihágásokért. 16.

Felszerelési munka, ha sürgős, a hadászatnál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 2.) 13.

Feltöltési munka az eczetiparnál munkaszüneti napon is egész nap szabad, (1892: 14.837. kmr. I. 4.) 6.

Felváltása a munkásoknak. Lásd: Munkások felváltása.

Félbeszakitást nem türő munka a foncsorító, fémválasztó, érczelőkészitő és feldolgozó s ezekkel kapcsolatos vegyimüvekben, a sófőzőkben és kokszkemenczékben munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1891: 1740. pmr. I. 1. c.) 14.

Fémejtő müvek. Lásd: Villamos fémejtő müvek.

Fémválasztó müvek félbeszakithatlan munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1891: 1740. pmr. I. 1. c.) 14.

Fínomítás a czukoriparnál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 3.) 6.

Fínomítópestek munkái a vas- és aczélgyárakban munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 3.) 6.

Fodrászipar az üzlethelyiségben munkaszüneti napon délután 2 óráig folytatható, azontul csak magánlakásokba, szinházakba, vagy házhoz hiva. (1892: 14.837. kmr. II. A. 3. és II. B.) 10. 12.

Fogyasztó közönség igényeire való tekintetből munkaszüneti napon is végezhető munkák. (1892: 14.837. kmr. II. 1891: 1740. pmr. II.) 8. 15.

Fojtása a selyemgubóknak a beváltás ideje alatt munkaszüneti napon is szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 16.) 7.

Foncsoritó müvekben a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1891: 1740. Pmr. 1. c.) 14.

Földön kirakott árukat a városon vagy községen kivül vasárnap is egész nap szabad árulni a kofáknak. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. m.) 9. 12.

Fördő. Lásd: Fürdő.

Főszíparnál az égetési munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 1.) 5.

Főtt burgonya a sütők számára munkaszüneti napon délelőtt 12 óráig szállitható. 10.

Fuvarosnak az a cselekménye, hogy a munkaszüneti napon üres terhes szekérrel közlekedett, nem kihágás. 11.

Fuvarozása az élesztőnek munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 18,) 7.

Fuvarozás előkészitése a munkaszüneti napot követő nap reggel 5 órakor megkezdhető. (1892: 14.837. kmr. II. C. 2.) 13.

— országos vásárok alkalmával az illető

hely egész területén munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. l.) 9.

Fürdőintézeteknél a sürgős alakitási munkálatok munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. e. és II. B.) 9. 12.

Fűszerkereskedésekben az árusitás Szt. István napján délelőtt 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. B.) 12.

Fűtés a pékiparnál a munkaszüneti nap este 10 órakor a segédek kellő felváltása mellett megkezdhető. (1893: 84.892. kmr.) 13.

Fűtési, félbe nem szakitható munka, a regenerativ fütőkészülékkel dolgozó üveggyárakban munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 21.) 8.

G. és Gy.

Gázfejlesztés félbe nem szakitható munkái a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Gépeken a sürgős javitások a bányászatnál és kohászatnál munkaszüneti napon is végezhetők, haköznapon az üzem félbeszakitása nélkül nem teljesithetők. (1891: 1740. pmr. I. 1. b.) 14.

Gépiparnál a sürgős javitási munka munkaszüneti napon délelőtt 12 óráig szabad, de 20.000-nél több lakosú városban junius és julius hó vasárnapjain csak délelőtt 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. 4. a. és utolsó bekezdés és II. B.) 10. 12.

Gondatlanság. 12.

Gondozása a selyemgubóknak a beváltás ideje alatt munkaszüneti napon is egész nap teljesithető. (1892: 14.837. kmr. I. 16.) 7.

Gőzfejlesztő üzemek félbe nem szakitható munkái a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Gőzkazánok javitása, ha köznapon az üzem félbeszakitása nélkül nem lehetséges, a bányászatnál és kohászatnál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891: 1740. pmr. I. 1. b.) 14.

Gyps. Lásd: Fősz.

Gyári alkalmazottak irodai munkája munkaszüneti nap délelőtt 12 óráig van megengedve, de 20.000-nél több lakosu városokban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. f. és utolsó bekezdés és II. B.) 10. 12.

Gyártása a szódaviznek munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A 1. d. és II. B.) 9. 12.

Gyászjelentések munkaszüneti napon is egész nap előállithatók és széthordhatók. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. és II. B.) 9. 12.

Gyorsáru szállitása vasárnap délelőtt 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. g.) 10.

Gyökér feldolgozására és száritására szükséséges őszi munka a pótkávé és katángszáritó iparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 13.) 7.

Gyufa munkaszüneti napon épen ugy árusitható, mint a trafik. (1892: 14.837. kmr.) 16.

Gyümölcs árusitása és házhoz szállitása munka-

szüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. g. és II. B.) 9. 12.

H.

Hadászati szempontból munkaszüneti napon is megengedett munkák. (1892: 14.837. kmr. III.) 13.

Hajóállomásoknál a nyers dohány és dohánygyártmány szállitmányok munkaszüneti napon is egész nap átvehetők. (1891: 1740. pmr. I. 4. c.) 15.

Hajózás a munkaszüneti napon is egész nap folytatható. (1892: 14.837. kmr. III. 1.) 13.

Halaszthatlan állami és hatósági nyomtatványok munkaszüneti napon is egész nap előállithatók. (1892: 14.837. kmr. A. II. 1. és II. B.) 9. 12.

— ipari munka a nyilvános közlekedés és a közbiztonság érdekében munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 4.) 13.

— javitási munka a gépiparnál munkaszüneti napon déli 12 óráig végezhető, de 20.000-nél több lakosú városban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. a. és utolsó bekezdés.) 9.

— munka a bányászatnál, kohászatnál és dohányjövedéknél. (1891: 1740 pmr. I. 4. c. és III. 1.) 14. 16.

— nyomtatványok állam- és hatóságok részére munkaszüneti napon is előállithatók. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. és II. B.) 9. 12.

Halmazata a munkaszüneti és vallás elleni

Házhoz szállitása kenyérnek, péksüteménynek, tejnek és gyümölcsnek munkaszüneti nap is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. g. és II. B.) 9. 12.

— szóló megrendelések a szálloda-, vendéglő-, sör-, bor-, pálinka-, kávémérő- és kávéház-iparoknál munkaszüneti napon is egész nap teljesithetők. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. i. és II. B.) 9. 12.

Helyi szállitó pályák félbeszakitást nem tűrő munkái a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Helyreállitása az üzlethelyiségeknek és berendezéseknek munkaszüneti nap is egész nap szabad. (1891. évi 13. törvényczikk 1. §.) 4.

Hengerelő müvek a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napon is egész nap müködhetnek. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Hentes-iparnál az elkészités, elárusitás és szállitás munkaszüneti nap déli 12 óráig szabad, de 20.000-nél több lakosú városban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. d. és utolsó bekezdés és II. B.) 9. 12.

Heti vásárokon, ha vasárnapra esnek, az eladás és szállitás csak délelőtti 10 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 5. 11.)

Hirlapok előállitása és széthordása munkaszzüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14,837. kmr. II. A. I. c. és II. B.) 9. 12.

Hizlaláshoz szükséges anyagoknak a sertéshizlalókba való beszállitása vasárnap déli 12 óráig van megengedve. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. h.) 11.

Hordáripar munkaszüneti napon is egész nap gyakorolható. (1892: 14.837. kmr. III. 7.) 13.
Húszezernél több lakossal biró városokban junius és julius hónapok vasárnapjain délelőtti 10 óráig gyakorolható munkák (1892: 14.837. kmr. II. A. 4.) 11.
Húsvét első napján nyitvatartása a szabóüzletnek vallás elleni kihágás. 4.
Húsvéti kenyér. Lásd: Izraelita husvéti kenyér.

I.

Illetékes hatóságok. Lásd: Hatóságok.
Imakönyvek árúsitása búcsúkon és ájtatossági gyülekezeteken munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. h. és II. B.) 9. 12.
Ipari elárusitás általában szabad vasárnap déli 12 óráig, de a 20.000-nél több lakosú városokban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. A. II. 4. e. és utolsó bekezdés.) 10. 11.
— elárusitás munkaszüneti napon is szabad délután 5 óráig az olyan helyeken, melyek az ország határától 10 kilométernél távolabb nem esnek. (1892: 14.837. kmr. II. A. 2. és II. B.) 10. 12.
— elárusitás országos vásárokon a munkaszüneti napon is egész nap szabad az illető hely egész területén. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. l.) 9.
— irodákban a munka déli 12 óráig munkaszüneti napon is szabad, de 20.000-nél több lakosu városokban junius és julius hó vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig.

Ipari munka nagyobb mérvü sómegrendeléseknél, ha a termeléshez és szállitáshoz szükséges munkaszüneti napon déli 12 óráig végezhető. (1891: 1740. pmr. II. 1. a.) 15.
— munka nyilvános közlekedésnél, ha halaszthatlan, munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 4.) 13. .
— munka szünetelése a munkaszüneti nap reggel 6 órájától 24 óráig tart. (1891 : 13. törvényczikk 2. §.) 5.
— munka végezhető munkaszüneti napon is egész nap oly önálló kisiparosok által, a kik segédeik és tanonczaik igénybe vétele, nélkül lakásukon dolgoznak. (1891 : 13. törvényczikk 3. §. b.) 6.
— munkának a magyar szent korona országaiban vasárnap és Szent-István király napján szünetelnie kell. (1891: 13. törvényczikk 1. §.) 4.
— munkának szüneteléséről szóló törvény 1891. julius 15-én lépett életbe. 4.

Iparnemeknél, melyeknél a munka munkaszüneti nap is folytatható, köteles az iparüző a munkások olyatén felváltásáról gondoskodni, hogy a munkásoknak minden hóban egy egész, vagy minden két hétben egy fél vasárnapja szabad maradjon. (1891: 13. törvényczikk 4. §.) 5.

Irodai munka a kereskedelmi és ipari irodákban munkaszüneti nap déli 12 óráig szabad, de a 20.000-nél több lakosú városokban junius és julius vasárnapjain csak délelőtt 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. f. és utolsó bekezdés.) 11.

Italokat árusitó és kimérő üzleteknél a munka a munkaszüneti napot követő napon már reggel öt órakor megkezdhető. (1892: 14.837. kmr. C. 2. a.) 13.
Italok kiszolgáltatása — ide értve a házhoz szóló megrendeléseket is — a szálloda-, vendéglő-, kávéház-, bor-, sör-, pálinka-, és kávémérő iparnál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. i. és II. B.) 9. 12.
Izraelita husvéti kenyerek előállitása és szállitása vasárnap is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. o.) 10.
— ünnepek megzavarása vallás elleni kihágás. 4.
Izzó kemenczék félbe nem szakitható munkái a vegyészeti iparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 23.) 8.

J.

Javitási sürgös munkák a borkereskedőknél, borraktáraknál és a pinczészetnél munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 26.) 8.
— sürgős munkák a gép- és kisiparnál munkaszüneti napon déli 12 óráig végezhetők, de 20.000-nél több lakossal biró városokban junius és julius vasárnapjain csak délelőtt 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. a. b. és utolsó bekezdés.) 9. 10.
Javitó munkák a bányászatnál, kohászatnál és pénzverésnél, ha köznapon az üzem félbeszakitása nélkül nem teljesithetők, munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1891: 1740. pmr. I. 1. b. és I. 2.) 14.

Járásbiróság jár el a vallás elleni kihágások felett, ha az munkaszüneti kihágással nem kapcsolatos, (1891 : 13. törvényczikk 6. §.) 1. 5.

Járónyilámokban, a köznapon üzemmegszakitás nélkül nem végezhető javitási munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891: 1740. pmr. I. 1. b.) 14.

Jég elárusitás és házhoz szállitás munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1893 : 84.842. kmr.) 10.

Julius hó vasárnapjain a 20.000-nél több lakosú városokban délelőtt 10 óráig végezhető munkák. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4.) 9.

Junius vasárnapjain a 20.000-nél több lakosú városokban délelőtt 10 óráig végezhető munkák. (u. o.) 9.

K.

Karácsony első napján nyitvatartása az üzletnek vallás elleni kihágás. 4.

Katángszáritó iparnál a gyökér feldolgozására és száritására elkerülhetlenül szükséges őszi munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892 : 14.837. kmr. I. 13.) 7.

Katholikus cselédekkel kapáltatni és gyüjteni vasárnap nem szabad. 3.

Kavarás a bőriparnál munkaszüneti napon délelőtt 9 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 2.) 6.

Kavaró pestek a vas- és aczélgyárakban munkaszüneti napon is egész nap mümüködhetnek. (1892 : 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Kávéházakban az étel és ital kiszolgáltatása

s házhozvitele munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. i. és II. B.) 9. 12.

Kávémérésekben az étel és ital kiszolgáltatása s házhoz szállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (u. o.) 9. 12.

Keményitőipar munkaszüneti napon is folytatható. (1892. 14.837. kmr. I. 7.) 7.

Kenderáztatási ipar munkaszüneti napon is folytatható. 1892: 14.837. kmr. I. 6.) 6.

Kenyér árusitása és házhoz szállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. 1892: 14.837. kmr. A. II. 1. g. és II. B.) 9. 12.

Kenyér, husvéti. Lásd: Izraelita husvéti kenyér.

Kereskedelmi alkalmazottak irodai munkája vasárnap déli 12 óráig van megengedve, de 20.000-nél több lakosú városban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. e. és ut. bekezdés.) 9. 10.

— elárusitás általában szabad vasárnap déli 12 óráig, de 20.000-nél több lakosú városban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. e. és ut. bekezdés.) 9. 10.

— elárusitás korlátlanul szabad a munkaszüneti nap délutáni 5 óráig az oly községekben, melyek az ország határától 10 kilométernél messzebb nem esnek. (1892: 14.837. kmr. II. A. 2. és II. B.) 10. 12.

— elárusitás országos vásárokon az illető hely egész területén vasárnap is egész nap szabad. (14.837. II. A. 1. l.) 9.

— irodákban az irodai munka vasárnap déli

rosokban junius és julius hónapok vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1891: 14.837. kmr. II. A. 4. 6. és ut. bekezdés és II. B.) 9. 12.

Kisiparosok segédeik és tanonczaik igénybe vétele nélkül lakásukon munkaszüneti napot is egész nap dolgozhatnak. (1891 : 13. törvényczikk 3. §.) 6.

Kivételek, a melyeket a kereskedelmi miniszter egyes községekre, ipar- és kereskedelmi telepekre engedélyezett, a munkaszüneti rendelet által nem érintetnek. 16.

— a melyeket a munkaszüneti rendelet megenged, csakis azon munkásokra és segédszemélyzetre vonatkoznak, kik a kivételes munkánál tényleg alkalmazva vannak. 16.

Kofák üzlete, a mennyiben üdülő- és mulatóhelyeken, avagy a városokon és községeken kivül kirakva árusitanak, munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1 m. és II. B.) 9. 12.

Kohászati iparnál munkaszüneti napon is végezhető munkák. (1891: 1740. pmr. I. 1. és III. 1.) 14. 16.

— üzemnél a munkaszüneti napon is végezhető munkákat a pénzügyminiszter határozza meg. (1891: 13. tcz. 5. §.) 5.

Kokszégető üzemek félbeszakithatlan munkái a vas- és aczélgyárakban munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Kokszkemenczéknél a félbeszakitást nem türő munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891 : 1740. pmr. I. c.) 14.

Kolbászkészitőiparnál az elkészités, elárusitás és elszállitás munkaszüneti napon déli 12 óráig szabad, de 20.000-nél több lakosú városban junius és julius vasárnapjain csak délelőtt 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. d. és utolsó bekezdés és II. B.) 9. 12.
Kovászolás a sütőiparnál a segédek kellő felváltása mellett a munkaszüneti nap esti 10 órájakor megkezdhető. (1893: 84.842. kmr.) 13.
Költözködési időszakban a lakások sürgős átalakitása vasárnap is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. A. 1. f.) 11.
— napokra való tekintettel végezhető munkák. (1893: 84.842. kmr.) 11.
Körmenetek alkalmával azon tereken és utczákon, a hol az átvonul, mindaz mellőzendő, a mi az egyházi szertartást zavarná. (1868: 53. törvényczikk 19. §.) 3.
Kötelesek baromvásárokon vasárnap is egész nap árulhatnak. (1893: 84.842. kmr.) 9.
Közbiztonság érdekében halaszthatlan ipari munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 4.) 13.
Közérdek szempontjából munkaszüneti napon is végezhető munkák. (1892: 14.837. kmr. III. és 1891: 1740. pmr. III.) 13. 16.
Közforgalom érdekében munkaszüneti napon is végezhető ipari munkák. (1892: 14.837. kmr. III.) 13.
Közigazgatási hatóságok elé tartozik a munkaszüneti kihágások feletti biráskodás, még akkor is, ha az vallás elleni kihágással is kapcsolatban van. (1891: 13. törvényczikk 6. 7. §.) 5.

Közlekedés a munkaszüneti napon üres terhes szekérrel, nem kihágás. 11.

Községekben, melyek az ország határától 10 kilomernél távolabb nem esnek, mindenféle elárusitás a munkaszüneti nap délután 5 órájáig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 2. és II. B.) 9. 12.

Községen kivül a kofák üzlete sátorban, állványon, asztalon vagy a földön kirakott árúkkal munkaszüneti napon is egész nap folytatható. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. m. és II. B.) 9. 12.

Kőedény iparnál az égetési munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 1.) 6.

Kőolaj finomitásnál a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 8.) 7.

Kőszénbányákban a termelési munka, ha azt rendkivüli körülmények miatt folytatni kell, meghatározott időre szóló bányahatósági engedély mellett munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1891 :1740. pmr. III. 2.) 16.

Külön engedélyezett kivételek. 16.

L.

Lakások sürgős átalakitása a költözködési időt megelőző és követő héten vasárnap is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. f.) 11.

Lakásukon az önálló kis iparosok segédeik és tanonczaik igénybe vétele nélkül munkaszüneti napon is egész nap dolgozhatnak. (1891 : 13. törvényczikk 3. §.) 6.

Lámpák meggyujtása és eloltása a légszesziparnál a munkaszünet daczára is szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 9.) 7.
Lángkemenczék félbe nem szakitható munkái a vegyészeti iparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837 kmr. I. 23.) 8.
Légszesz a munkaszüneti napon is egész nap előállitható. (1892: 14.937. kmr. I. 9.) 7.
— iparnál a légszesz előállitására, a lámpák eloltására és meggyujtására szükséges munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (u. o.) 7.
Légvezetés czéljából a bányászati és kohászati iparnál szükséges munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. 1891: 1740. pmr. I. 1. a.) 14.
Lisztkereskedésekben az elárusitás Szent-István napkor déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. B.) 12.
Lúgozási munka a fehéritő iparnál a munkaszüneti napon délelőtti 10 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 5.) 6.
Lúgozó müvekben a félbeszakitást nem türő munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1891: 1740. pmr. I. 1 c.) 14.

M.

Magánhelyiségekben a czimfestés a költözködési időszakokban vasárnap is végezhető. (1893: 84.842 kmr.) 11.
Magánlakásokba hiva a borbély- és fodrászipar munkaszüneti napon is egész nap folytatható. (1892: 14.837. kmr. II. A. 3. és II. B.) 10. 12.

Mühelyekben, a költözködési időszakban a czimfestés vasárnap is egész nap végezhető. (1893: 84.842. kmr.) 11.
Mühelyi munkák, melyek a bányászatnál és kohászatnál hétköznap az üzem félbeszakitása nélkül nem végezhető javitásokhoz szükségesek, munkaszüneti napon is végezhetők. (1891: 1740. pmr. I. 1. b. és I. 2.) 14.
Műsorok előállitása és széthordása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. c. és II. B.) 8. 12.
Műveléssel kapcsolatos, félbeszakithatlan sürgős munka a kertészeti iparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 11.) 7.

N. és Ny.

Nyers dohánygyártmányoknak és szállitmányoknak a vasuti és hajóállomásokon való átvétele munkaszüneti napon is teljesithető. (1891: 1740. pmr. I. 4. c.) 14.
Nyilvános közlekedés érdekéből halaszthatlanul szükséges ipari munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 4.) 13.
— munka vasárnap csak akkor végezhető, ha elkerülhetetlenül szükséges. (1868: 53. törvényczikk 19. §.) 3.
Nyomdai iparnál a halasztást nem türő állami és hatósági nyomtatványok, szinlapok, müsorok és gyászjelentések, munkaszüneti napon is előállithatók és széthordhatók. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. és II. B.) 8. 12.

Nyomtatványok, melyek az állam vagy hatóság részére halaszthatlanul szükségesek, munkaszüneti napon is egész nap előállithatók. (u. o.) 8. 12.

O. és Ó.

Olvasók elárusitása búcsúkon és ájtatossági gyülekezeteken munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A 1. k. és II. B.) 9. 12.

Olvasztási munka a zománczozott vasedény iparnál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 25) 8.

Olvasztó kemenczék félbe nem szakitható munkái a vegyészeti iparnál a munkaszüneti napon is végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 23.) 8.

— müvekben a félbeszakitást nem türő munkák munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1891: 1790. pmr. I. 1. c.) 14.

Ország határától 10 kilométernél távolabb nem eső községekben mindenféle ipari és kereskedelmi elárusitás meg van engedve a munkaszüneti nap délutáni 5 órájáig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 2. és II. B.) 9. 12.

Országos vásárok alkalmával a vásárttartó hely egész területén az ipari és kereskedelmi elárusitás, a szállitás és fuvarozás munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. l.) 9.

Ólomkamarák félbeszakithatlan munkái a vegyészeti iparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892 : 14.837. kmr. I. 23.) 8.

Ónégetési munka a zománczozott vasedény-iparnál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 25.) 8.

Ö és Ő.

Önálló kis iparosok lakásukon, segédeik és tanonczaik igénybevétele nélkül munkaszüneti napon is dolgozhatnak egész nap. (1891: 13. törvényczikk 3. §.) 6.

Öntő üzemek félbeszakithatlan munkái a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Öt órakor reggel a munkaszüneti napot követő napon az élelmiszereket és italokat elárusitók üzlete kinyitható s a fuvarozás előkészithető. (1892: 14.837. kmr. C. 2. a. b.) 12.

Öt óráig délután a munkaszüneti napon is szabad mindenféle elárusitás az olyan községekben, melyek az ország határától 10 kilométernél távolabb nem esnek. (1892: 14.837. kmr. II. A. 2.) 10.

Őrlési müvelet a malmoknál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 10.) 7.

Őszszel a répa vagy gyökér feldolgozására és száritására elkerülhetetlenül szükséges munka a pótkávé és katángiparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 13.) 7.

P.

Papiriparnál a félbeszakitást nem türő munka

munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 12.) 7.

Papirpépiparnál a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (u. o.) 7.

Papirszipkák munkaszüneti napon is épugy árusithatók, mint a trafik. (1892: 14.837. kmr.) 16.

Pálinkamérésekben az étel és ital kiszolgáltatása és házhoz szállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. i. és II. B.) 9. 12.

Pékiparnál az áru elkészitése és szállitása munkaszüneti napon déli 12 óráig szabad, de 20.000-nél több lakosú városokban junius és julius hó vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. c. és ut. bekezdés és II. B.) 10. 12.

Péksütemény elárusitása és házhoz szállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. g. és II. B.) 9. 12.

Pénzbüntetés a munkaszüneti kihágásokra 1—300 frtig terjedhet. (1891: 13. törvényczikk 6. §.) 5.

— a vallás elleni kihágásokra 100 frtig terjedhet. 3.

Pénzbüntetések a büntetéspénzek országos alapja javára forditandók. 18.

Pénzügyminiszter szabályozza a bányászati, kohászati és pénzverő üzemnél, ugy szintén az állami egyedáruságoknál munkaszüneti napon is végezhető munkákat. (1891: 13. törvényczikk 5. §.) 5.

Pénzverde: Lásd: Állami pénzverde.

Pénzverő üzemnél az olyan javitó munkák, melyek az üzem megszakitása nélkül hétköznap nem végezhetők, munkaszüneti napon is egész nap teljesithetők. (1891 : 1740. pmr. I. 2.) 14.

Pinczészetnél a házilag végzendő sürgős javitások munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 26.) 8.

Pipa a munkaszüneti napon is épen ugy árusitható, mint a trafik. (1892 : 14.837. kmr.) 16.

Pipaszár a munkaszüneti napon is épen ugy árusitható, mint a trafik. (u. o.) 16.

Porczelániparnál az égetési munkák munkaszüneti napon is végezhetők, egész nap. (1892 : 14.837. kmr. I. 1.) 6.

Postaüzem ipari munkái munkaszüneti nap is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. III. 1.) 13.

Pótkávéiparnál őszszel a répa és gyökér feldolgozására és száritására elkerülhetetlenül szükséges munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 13.) 7.

Pörkölő müvekben a félbeszakithatlan munkák munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1891 ; 1740. pmr. I. 1. c.) 14.

— üzemek félbeszakithatlan munkái a vas- és aczélgyáraknál munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.

Processio: Lásd: körmenet.

R.

Raktárak, melyeknél az ipari munka munkaszüneti napon is végezhető. (1891: 1740. pmr.) 14.

Reggel 5 órakor a munkaszüneti napot követő napon az élelmiszereket és italokat árusitó üzleteket kinyitni s a fuvarozást előkésziteni szabad. (1892: 14.837. kmr. C. 2. a. b.) 13.

Regenerativ fűtőkészülékkel dolgozó üveggyáraknál a fűtési, olvasztási és üvegfuvási félbe nem szakitható munka, munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 21) 8.

Rendkivüli körülmények esetén a termelési munka a köszénbányákban a bányahatóság engedélye mellett munkaszüneti napon is folytatható. (1891: 1740. pmr. III. 2.) 16.

— megrendeléseknek a munkaszüneti napot követő napon való teljesitéséhez szükséges munka a dohánygyárakban munkaszüneti napon is végezhető. (1891: 1740. pmr. I. 4. c.) 14.

Retorták félbeszakithatlan munkái a vegyészeti iparnál munkaszüneti napon is végezhetők.. (1892: 14.837. kmr. I. 23.) 8.

Répa feldolgozására nélkülözhetetlen őszi munka a pótkávé és katáng iparnál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 13.) 7.

S.

Sajtkészitő iparnál a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 14.) 7.

Sátorban árulni a kofáknak a városon vagy községen kivül munkaszüneti napon is

egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. m. és II. B.) 9. 12.
Selyemgubók beváltási ideje alatt az azok átvételével, továbbitásával, fojtásával és gondozásával járó munkák munkaszüneti napon is végezhetők. (1892 : 14.837. kmr. I. 16.) 7.
Selyemiparnál a selyemgubók beváltása, továbbitása, fojtása és gondozása munkaszüneti napon is végezhető. (u. o.) 7.
Selymérpete készitése munkaszüneti napon is egész nap szabad. (u. o.) 7.
Ser. Lásd : Sör.
Sertéseknek a szállásokba behajtása vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892 : 14.837. kmr. II. A. 4. h.) 9.
Sertéshizlaló telepekbe a hizlaláshoz szükséges anyagok beszállitása vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. h.) 9.
Sóelárusitó üzletek munkaszüneti napon délelőtt 10 óráig tarthatók nyitva, de ha más czikkeket is árusitanak az üzletben, akkor az ezen czikkek eladására megengedett időig. (1891 : 1740. pmr. II. 1. b. c.) 15.
Sófőzőknél a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891: 1740. pmr. I. 1. c.) 14.
Sójövedéknél a már megkezdett beraktározás befejezéséhez az államtulajdon biztositására szükséges ipari munka munkaszüneti napon is szabad. (1891 : 1740. pmr. I. 3.) 14.
— munkaszüneti napon is végezhető munkák. (1891 : 1740. pmr. II. 1.) 15.

Sómegrendelésnél, ha az nagyobb mérvü, a termelésre és szállitásra szükséges munka a munkaszüneti nap déli 12 óráig végezhető. (1891: 1740. pmr. II. 1. a.) 15.
Söszállitás nagyobb mérvü megrendelésnél munkaszüneti napon déli 12 óráig szabad. (u. o.) 15.
Sótermelés nagyobb megrendelésnél a munkaszüneti nap déli 12 óráig szabad. (u. o.) 15.
Sőrfőzés munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891: 14.837. kmr. I. 17.) 8.
Sörmérésekben az étel és ital kiszolgáltatása és házhoz szállitása munkaszüneti napon is szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. i. és II. B.) 9. 12.
Sörszállitás vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. II. A. 4. g.) 9.
Sürgős átalakitása a lakásoknak, a költözködési időszakban vasárnap egész nap szabad. (1892: 14.837. II. A. 1. f.) 9.
— átalakitási munkák a fürdőknél munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. e. és II. B.) 9. 12.
Sürgősen megrendelt javitási munkák a kisipar körében munkaszüneti nap déli 12 óráig végezhetők, de 20000-nél több lakosú városban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. b. és ut. bekezdés és II. B.) 10. 12.
Sürgős épitészeti munka a hadászatnál munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 2.) 13.
— felszerelési munka a hadászat részére munkaszüneti napon is egész nap teljesithető. (u. o.) 13.

Sürgős javitási munkák a borkereskedőknél, borraktáraknál és pinczészetnél házilag a munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 26.) 8.

— javitások a gépiparnál munkaszüneti napon déli 12 óráig végezhetők, 20000-nél több lakosú városokban azonban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. a. és utolsó bekezdés és II. B.) 10. 12.

— mivelési munka a kertészeti iparnál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 11.) 7.

— szállitási munka hadászat részére munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. III. 2.) 13.

— termelési munka a kertészetnél munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 11.) 7.

Sütőiparnál a kovászolás, bedagasztás, fűtés a munkaszüneti napon esti 10 órakor a segédek kellő felváltása mellett megkezdhető. (1893: 84.842. kmr.) 13.

Sütők számára zuzott főtt burgonya munkaszüneti napon déli 12 óráig szállitható. 10.

Sz.

Szabad vasárnap a munkások részére. (1891: 13. törvényczikk 4. §.) 5.

Szabóüzlet husvét első napján való nyitvatartása vallás elleni kihágás. 4.

Szalámi gyártásnál a félbeszakitást nem t... munka munkaszüneti napon is egész ı szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 15.) 7.

Szatócs, ha erre állandó engedélylyel bi...

szeszt a munkaszüneti nap déli 12 órájáig kimérheti. 11.

Szatócsoknak Szent-István napján déli 12 óráig szabad árulni. (1892: 14.837 kmr. II. B.) 12.

Szállásokba behajtása a sertéseknek vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. h.) 9.

Szállitása a baromfinak vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. g.) 8.

— a gyorsárunak vasárnap déli 12 óráig szabad. (A. 4. g.) 11.

— a hizlaláshoz szükséges anyagoknak a sertéshizlalókba vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892 : 14.837. kmr. II. A. 4. h.) 8.

— a sónak nagyobb mérvü megrendelések teljesitése végett vasárnap déli 12 óráig szabad. (1891 : 1740. pmr. II. 1. a.) 15.

— a sörnek vasárnap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. g.) 8.

— mindennemü élelmi szereknek, ha azt az iparág természete megkivánja a munkaszüneti napot követő napon éjjeli 1 órakor megkezdhető. (1892: 14.837. kmr. C. 1.) 12.

Szállitás a hentesiparnál munkaszüneti napon déli 12 óráig szabad, de 20.000-nél több lakosú városokban junins és julius vasárnap csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. d. és ut. bekezdés és II. B.) 9. 12.

— a kolbászkészitő iparnál munkaszüneti napon déli 12 óráig szabad, de 20.000-nél több lakosú városokban junius és julius vasárnapjain csak délelőtti 10 óráig. (u. o.) 9. 12.

Szállitás mészárosiparnál munkaszüneti nap déli 12 óráig szabad, de 20000-nél töl lakosú városokban junius és julius vasá napjain csak délelőtti 10 óráig. (u. o.) 9. 1
— a pékiparnál munkaszüneti napon dé 12 óráig szabad, de 20.000-nél több lako városokban junius és julius vasárnapja csak délelőtti 10 óráig. (1892: 14.837 km II. A. 4. c. és ut. bekezdés és II. B.) 9. 1
— a tésztagyártásnál munkaszüneti nap déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. km I. 20.) 8.
Szállitás, hadászati szempontból sürgőse szükséges, munkaszüneti napon is egés nap szabad. (1892: 14.837. kmr. III. 2.) 1
Szállitási eszközökből való kirakása az él állatoknak munkaszüneti napon is egés nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. és II. B.) 10. 12.
Szállitás országos vásárok alkalmával vasá nap egész nap szabad az illető hely egés területén. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. l.)
— vasárnapra eső heti vásárokon csak dél ellőtti 10 óráig szabad. (1892: 14.837 kmr. II. A. 5.) 11.
Szállitmányoknak, melyek nyers dohánybó vagy dohánygyártmányokból állanak, vasuti és hajóállomásokon való átvételér és átadására halaszthatlanul szüksége ipari munkák munkaszüneti napon i egész nap végezhetők. (1891: 1740. pm I. 4. c.) 14.
Szállitó nyilamokban a javitási munká melyek az üzem megszakitása nélkül köznapon nem végezhetők, munkaszü

szüneti napon egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. c. és II. B.) 9 12.

Szijgyártók baromvásárokon vasárnap is egész nap árulhatnak. (1893: 84.842. kmr.) 9.

Szinházakba hiva a borbély és a fodrászipar munkaszüneti napon is egész nap folytatható. (1892: 14.837. kmr. II. A. 3. és II. B.) 10. 12.

Szinlapok előállitása és széthordása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. b. és II. B.) 8. 12.

Szinnyomásnál a félbeszakitást nem türő munkák munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837 kmr. I. 19.) 7.

Szivargyártásnál az olyan munkák, melyek a gyártás folytonossága érdekében szükségesek, munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1891 : 1740. pmr. I. 4. c.) 14.

Szivarkapapir munkaszüneti napon épen ugy árusitható, mint a trafik. (1892: 14.837 . kmr.) 16.

Szivarszipka munkaszüneti napon is épen ugy árusitható mint a trafik. (u. o.) 16.

Szódaviz gyártása és házhoz szállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. d. és II. B.) 9. 12.

Szövetnyomásnál, mely alatt a kárpitpapir nyomása nem érthető, a félbeszakithatlan munka munkaszüneti napon is végezhető. 7.

T.

Targonczásipar munkaszüneti napon is egé: nap gyakorolható. (1892: 14.837. km III. 7.) 13.

Tartama a munkaszünetnek: Lásd: Munkaszünet tartama.

Tárnákban a javitó munkák, ha köznapon az üzem félbeszakitása nélkül nem végezhetők, munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1891: 1740. pmr. I. 1. b.) 14.

Társaskocsi ipar munkaszüneti napon is egész nap gyakorolható. (1892: 14.837. kmr. III. 6.) 13.

Távbeszélőüzem ipari munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: III. 1. 14.837. kmr.) 13.

Tavirdaüzem ipari munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (u. o.) 13.

Tej elárusitása és házhoz szállitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. g. és II. B.) 9. 12.

Telepek. Lásd: Sertéshizlalók.

Temetkezési vállalatok munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. III. 8.) 13.

Termeléssel kapcsolatos félbeszakithatlan és sürgős munka a kertészeti iparnál munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 11.) 7.

— kapcsolatos munka a kőszánbányákban munkaszüneti napon csak bányahatósági engedélylyel szabad. (1891: 1740. pmr. III. 2.) 16.

Természetes virágok elárusitása munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. h. és II. B.) 9. 12.

Téglaégetőiparnál az égetés munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 1.) 6.

Tésztagyártásnál a szállitás munkaszüneti napon déli 12 óráig van megengedve. (1892: 14.837. kmr. I. 20.) 8.
Theakereskedésekben az elárusitás Szt.-István napján déli 12 óráig szabad. (1892: 14.837. kmr. II. B.) 12.
Tilalom. Lásd: Hatósági tilalom.
Tisztántartása az üzlethelyiségeknek és berendezéseknek munkaszüneti napon is teljesithető. (1891: 13. törvényczikk 1. §.) 4.
Tiz órakor este a sütőipari élelmi szerek előállitására okvetlenül szükséges munka, a segédek kellő felváltása mellett, munkaszüneti napon is megkezdhető. (1893: 84.842. kmr.) 13.
Továbbitása a selyemgubóknak a beváltás ideje alatt munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. I. 16.) 8.
Trafikok, melyek más üzlettel vagy iparral kapcsolatosak, az utóbbiakra nézve a fennálló munkaszüneti szabályok alá esnek. (1892: 14.837. kmr.) 15.
Trafikosok üzleteiket munkaszüneti napon délután 4 óráig zárva tarthatják, de 4—9 óráig azt nyitva kell tartaniok vagy gondoskodniok arról, hogy dohánygyártmányok az üzlettel egy épületben kaphatók legyenek s azt, hogy hol kaphatók a boltajtón feltünő módon meg kell jelölniök. (1892: 2621. pmr.) 15.

Ü. és Ű.

Üdülő helyeken a kofáknak árúkat kirakva, munkaszüneti napon is egész nap szabad

árulniok. (1892: 14.837. kmr. II. A. 1. m. és II. B.) 9. 12.

Ünnepeken a templom közelében mindazt mellőzni kell, a mi az egyházi szertartást zavarhatná. (1868: 53. törvényczikk 19. §.) 4.

Ünnepélyeknél a diszitési munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1892: 14.837. kmr. III. 5.) 13.

Ünnepnapokra szóló törvény intézkedései megsértésének büntetése. 5.

Üzemek, melyeknél a munka munkaszüneti napon is egész nap szabad. (1891: 1740. pmr.) 13.

Üzem félbeszakitás lehetlensége miatt munkaszüneti napon is végezhető munkák. (1892: 14.837. kmr. I. és 1891: 1740. pmr.) 6. 13.

Üvegfúvás félbeszakithatlan munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 21.) 8.

Üveggyártásnál, ha az regenerativ fűtőkészülékkel űzetik, a fűtés, olvasztás és üvegfúvás félbeszakithatlan munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (u. o.) 8.

Üvegolvasztás félbeszakithatlan munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (u. o.) 8.

Űzletek, melyekben élelmi szereket és italokat árusitanak, a munkaszüneti napot követő napon reggeli 5 órakor kinyithatók. (1892: 14.837. kmr. C. 2. a.) 13.

Űzlethelyiségben a borbély és fodrász ipar munkaszüneti napon csak délután 2 óráig folytatható. (1892: 14.837. kmr. II. A. 3. és II. B.) 9. 12.

Űzlethelyiségek tisztántartása és helyreállitása munkaszüneti napon is egész nap teljesithető. (1891: 13. törvényczikk 1. §.) 4.
Űzletnyitvatartás karácsony első napján vallás elleni kihágás. 4.

V.

Vallás elleni kihágás. (1869: 531. c. 19. §.) 3.
— kihágások felett a járásbiróság biráskodik. (u. o.) 3.
Vallásfelekezetek ünnepein a templom közelében mind az mellőzendő, a mi az egyházi szertartást zavarhatná. (1868: 53. törvényczikk 19. §.) 3.
Vasárnapi munkaszüneti törvény 1891. julius 15-én lépett hatályba. 4.
Vasárnap is végezhető ipari munkánál a munkások felváltása. (1891: 13. törvényczikk 4. §.) 5.
— is végezhető munkák iránt a bányászati, kohászati üzemeknél, az állami pénzverdénél és egyedárusságoknál a pénzügyminiszter intézkedik. (1891: 13. törvényczikk 5. §.) 4. 5.
Vasárnapi vecsernye idején a szénának községbe behordása vallás elleni kihágás. 3.
Vasárnap kaszáltatni és gyüjtetni keresztyén cselédekkel nem szabad. 3.
Vasárnapokon az ipari munkának a magyar szentkorona országaiban szünetelnie kell. (1891: 13. törvényczikk 1. §.) 4.
— megengedett munkák. (1892: 14.837. kn II. A. és 1893: 84.842. kmr.) 8.
Vasárnapokon minden nyilvános és nem

kerülhetlenül szükséges munka felfüggesztendő. (1868: 53. törvényczikk 19. §.) 3.
Vasárnapokra eső heti vásárokon az elárusitás és szállitás délelőtti 10 óráig van megengedve. (1892: 14.837. kmr. II. A. 5.) 11.
— eső országos vásárokon az elárusitás és szállitás egész nap szabad. (1892 : 14.837. kmr. II. A. 1. l.) 9.
— szóló munkaszüneti intézkedések megszegésének büntetése. 5.
Vasgyárakban a félbeszakitást nem tűrő ipari munka munkaszüneti napon is egész nap végezhető. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.
Vasedény: Lásd: Zománczozott vasedény.
Vasolvasztó pestek munkái munkaszüneti napon is egész nap végezhetők. (1892: 14.837. kmr. I. 22.) 8.
Vasúti állomásokon a nyers dohány és dohánygyártmány szállitmányok munkaszüneti napon is egész nap átvehetők és átadhatók. (1891: 1740. pmr. I. 4. c.) 14.
— üzem munkaszüneti napon is egész nap folytatható. (1892: 14.837. kmr. III. 1.) 13.
Vágóhidra hajtása az állatoknak kényszervágás czéljából, nem ütközik a munkaszüneti törvénybe. 10.
Vállalatok, melyeknél az ipari munka munkaszüneti napon is végezhető. (1891: 1740. pmr.) 13.
Váltóürlapok eladása ugyanazon szabályok alá esik, mint a trafik eladás. 15.
árosokban, melyeknek népessége a 20.000-et meghaladja, junius és julius hó vasárnapjain végezhető ipari munkák. (1892: 14.837. kmr. II. A. 4. utolsó bekezdés.) 11.

Z és Zs.

MAGYA

